

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: M. Muruianu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: L. Bulgac, N. Craiu, A. Minciuna

Dosarul nr. 2rac-495/15

DECIZIE

12 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tatiana Vieru, Iuliana Oprea,
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Primăria comunei Trușeni mun. Chișinău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „COIF” împotriva Primăriei comunei Trușeni municipiul Chișinău cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2014, prin care a fost casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 august 2013 și emisă hotărîre nouă,

c o n s t a t ă :

La 23 mai 2013, Societatea cu Răspundere Limitată „COIF” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Trușeni mun. Chișinău privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii societatea reclamantă a indicat că, în baza contractului de antrepriză nr. 3/2007 din 06 aprilie 2007 în calitate de antreprenor a executat în beneficiul Primăriei comunei Trușeni mun. Chișinău lucrări de reparație a străzilor. În perioada aprilie 2007 - septembrie 2008 în baza acordului adițional a executat lucrări de reparație a învelișului asfaltic de pe străzile comunei Trușeni mun. Chișinău, după finalizarea cărora au fost semnate procese-verbale de recepție a lucrărilor executate în sumă totală de 1 546 855 lei.

Mai indică reclamanta că, achitarea urma să fie efectuată de către beneficiarul lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 2008, însă din lipsa mijloacelor financiare primarul le-a comunicat că achitățile vor fi efectuate ulterior.

În primăvara anului 2010, Primăria comunei Trușeni mun. Chișinău a solicitat continuarea reparației străzilor și pentru executarea lucrărilor la 21 iulie 2010 a fost încheiat contractul nr. 6. Astfel, în perioada august - octombrie 2010,

reclamanta a executat lucrări de reparație a învelișului asfaltic de pe străzile comunei Trușeni fiind semnate procese-verbale de recepție a lucrărilor în sumă totală de 530 620 lei.

Menționează societatea reclamantă că, la momentul recepționării lucrărilor Primăria comunei Trușeni mun. Chișinău obiecții la calitatea și volumul lucrărilor executate nu a invocat.

Astfel, suma totală datorată de către Primăria comunei Trușeni mun. Chișinău la 31 decembrie 2010 constituie 2 012 209 lei, care după cum afirmă reclamanta, pînă în prezent nu este achitată.

Mai indică că, măsurile întreprinse în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară nu s-au soldat cu succes, iar prin răspunsul la pretenția înaintată pîrîtul a comunicat că nu a fost înregistrat niciun contract de antrepriză și niciun acord adițional ce ar confirma executarea lucrărilor în valoare de 2 012 209 lei, considerând pretenția neîntemeiată.

Totodată indică reclamanta că conform art. 619 Codul civil pentru perioada de întîrziere de 873 zile urmează a fi plătită și dobînda de întîrziere în sumă de 743 414 lei.

Solicită reclamanta, încasarea de la Primăria comunei Trușeni mun. Chișinău a datoriei de 2 012 209 lei și dobînzii de întîrziere în sumă de 743 414 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 august 2013, acțiunea a fost respinsă (f. d. 127; 130-132).

Prima instanță a reținut că, contractele de achiziții publice în baza cărora reclamanta pretinde sumele pentru executarea lucrărilor nu au fost înregistrate la Agenția Achiziții Publice și Trezoreria de Stat, iar conform art. 2 și 67 Legea nr. 96- XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice, sunt nule.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de SRL „COIF”, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 august 2013, și emisă o nouă hotărîre prin care, s-a încasat de la Primăria comunei Trușeni mun. Chișinău în beneficiul SRL „COIF” suma de 2 012 209 lei cu titlu de datorie, 743 414 lei dobîndă de întîrziere, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 8 000 lei și 15 000 lei achitați de către reclamant cu titlu de taxă de stat (f.d. 164-170).

Instanța de apel a motivat soluția că încheierea contractelor și executarea lucrărilor este confirmată prin acte de primire-predare, iar Legea nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice pe care prima instanță a întemeiat hotărîrea nu era adoptată la momentul încheierii contractelor și nu poate avea caracter retroactiv.

Referitor la expirarea termenului de prescripție pentru înaintarea acțiunii instanța de apel a motivat că acesta nu a expirat din motivul că Primăria comunei Trușeni mun. Chișinău în anul 2010 s-a obligat să achite datoria pînă la 31 decembrie 2010.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 mai 2014, a fost admis

recursul declarat de Primăria com. Trușeni mun. Chișinău, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2013, pricina fiind restituită spre rejudecare în ordine de apel în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători de la faza soluționării demersului de scutire de la plata taxei de stat și punerii cererii de apel pe rol (f.d. 184-188).

Prin încheierea instanței de apel din 08 iulie 2014, s-a admis parțial cererea apelantului SRL „COIF” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 199-200).

După rejudecarea cauzei, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2014 (f.d. 208-212), s-a admis apelul declarat de SRL „COIF”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 august 2013 și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care:

- S-a admis acțiunea SRL „COIF” împotriva Primăriei Trușeni privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere;

- S-a încasat din contul Primăriei Trușeni în beneficiul SRL „COIF” datoria în mărime de 2 012 209 lei, dobânda de întârziere 743 414 lei, cheltuielile de judecată 8000 lei și taxa de stat în mărime de 15 000 lei.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 05 februarie 2015, Primăria comunei Trușeni în persoana primarului Apostol Ion, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2014 cu menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 august 2013.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că decizia contestată este ilegală. Consideră recurentul că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, aprecierea probelor fiind arbitrară. Menționează că acțiunea este înaintată cu depășirea termenului general de prescripție extinctivă, Primăria nu este în drept de a efectua careva plăți fără aprobarea din partea Consiliului comunal Trușeni. Mai invocă recurentul că instanța de apel nu a luat în considerare că la momentul încheierii contractului, era în vigoare Legea achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr. 1166 din 30 aprilie 1994.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind momentul recepționării deciziei integrale de către recurent, recursul Primăriei Trușeni se consideră declarat în termen.

La 16 martie 2015 și 25 mai 2015, SRL „COIF” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2015, recursul Primăriei Trușeni a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezența părților.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit

al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, *„instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe”*.

Colegiul menționează că decizia instanței de apel este ilegală, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și anume, a prevederilor cu privire la nulitatea absolută a actelor juridice. În favoarea concluziei respective, instanța reține următoarele:

În conformitate cu art. 6 alin. (4) Cod Civil, *„În cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel”*.

Având în vedere sensul normei legale enunțate, Colegiul menționează că contractul de antrepriză pe care sunt fundamentate pretențiile reclamantului, a fost încheiat la din 06 aprilie 2007, în perioada de acțiune a Legii achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr. 1166 din 30 aprilie 1994 (abrogată prin Legea privind achizițiile publice nr. 96 din 13 aprilie 2007, în vigoare din 27 octombrie 2007). Astfel, legea enunțată prevede expres metodele și condițiile de achiziție. Adică, un șir de acțiuni și procedee obligatorii, prealabile, în rezultatul îndeplinirii cărora are loc încheierea contractului cu ofertantul câștigător (antreprenor).

Potrivit art. 1 din Legea nr. 1166, *„contract de achiziție – contract, încheiat între grupul de lucru pentru achiziții și ofertantul câștigător conform rezultatului procedurii de achiziție și prevederilor prezentei legi, prin care furnizorul (antreprenorul) se obligă să transmită grupului de lucru pentru achiziții marfa, lucrarea, serviciul, iar grupul de lucru se obligă să le recepționeze și să plătească pentru ele prețul stabilit”*.

Studiind materialele cauzei, Colegiul constată că la materialele cauzei lipsește atât avizul Agenției achiziții publice privind încheierea contractului de achiziție, precum și alte careva probe ce ar demonstra îndeplinirea de către beneficiarul achiziției a prescripțiilor Legii nr. 1166.

În asemenea circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că procedura de încheiere a contractului a fost defectuoasă, fiind în contradicție cu prevederile legale în vigoare la data încheierii contractului.

Conform art. 220 alin. (1) Cod Civil, *„Actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel”*.

Conform art. 217 alin. (1) Cod Civil, *„Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu”*.

Având în vedere normele legale enunțate, cât și faptul că contractul de

achiziție (contractul de antrepriză nr. 3 din 06 aprilie 2007) a fost încheiat cu încălcarea prevederilor legale, Colegiul constată că în prezenta speță există temeiuri de declarare a nulității absolute a contractului menționat, or acesta contravine prevederilor Legii nr. 1166, valabile la momentul încheierii contractului.

Referitor la pretenția reclamantului privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 743 414 lei, Colegiul menționează că această pretenție rezultă din pretinsa neexecutare a obligațiilor asumate de către Primăria comunei Trușeni prin contractul nr. 3 din 06 aprilie 2007. Reieșind din considerentul că obligațiile respective s-au născut în temeiul unui act juridic lovit de nulitate absolută, respectiva pretenție urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Avînd în vedere cele expuse, decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2014 este ilegală, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, considerent din care urmează a fi casată. Totodată, hotărîrea primei instanțe, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material, urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Primăria comunei Trușeni municipiul Chișinău.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2014 și se menține hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 august 2013, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „COIF” împotriva Primăriei comunei Trușeni municipiul Chișinău cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tatiana Vieru

Iuliana Oprea

Ion Corolevschi

Ion Druță